

RIDDERLIJKE DUITSCHE ORDE
BALIJE VAN UTRECHT

BELEIDSNOTITIE
2020-2021

Inleiding.

Deze beleidsnotitie probeert een inzicht te geven in de beleidsvoornemens van de RDO voor de komende twee jaar. Deze voornemens borduren vanzelfsprekend voort op het eerder ingezette beleid en de daarin tot nu toe behaalde resultaten. Voor de belangrijkste posten van de Balans en Resultatenrekening treft u hieronder een overzicht aan van de geplande activiteiten voor de periode 2020-2021.

Meerjarenplan 2020-2021

Segment	Onderwerp	Activiteiten periode 2020-2021
Onroerend goed		In 2017 zijn door Providence Capital de activa (effecten en grond) geanalyseerd op hun vermogen om langjarig stabiele inkomsten te genereren. Op basis van deze analyse is er besloten om uit te breiden in landbouwgrond ten koste van obligaties. Leidraad voor de uitbreiding was het door het Kapittel vastgestelde aankoopbeleid (Beleidsnotitie toekomstige aankopen, 2015). Een aanzienlijk gedeelte van het onroerend goed bezit van de RDO bestaat nog uit los land wat regulier verpacht wordt. Het is de bedoeling deze gronden op termijn om te zetten in erfpacht daarmee zullen de fluctuaties in pachtinkomsten die optreden bij reguliere pacht in de toekomst verdwijnen. Voor de periode 2020-2021 is er sprake van beheer van de bestaande portefeuille. Een eventuele aankoop zal geschieden conform de Beleidsnotitie toekomstige aankopen (historische grond of buurman's grond).
Effecten	IVM Caring Capital	Op basis van de analyse van Providence Capital is in 2018 besloten afscheid te nemen van één van de vermogensbeheerders en dat gedeelte van de portefeuille in technisch beheer onder te brengen bij IVM Caring Capital die onder haar mandaat belegt in een drietal aandelen trackers. In opvolging van een besluit van de Kapittel vergadering van 18 juni 2019 is voorts besloten ook afscheid te nemen van de resterende vermogensbeheerder en ook dat gedeelte van de portefeuille in technisch beheer onder te brengen. Een bedrag van €1.500.000 wordt liquide aangehouden om eventuele tegenvallende inkomsten uit de effectenportefeuille op te vangen. Hiermee wordt voorkomen dat op het giftenbudget gekort moet worden bij een tegenvallend beursklimaat. De beheervergoeding bedraagt een vast bedrag per jaar over het beheerde vermogen. De resultaten van de door IVM beheerde portefeuille worden door de Financiële Commissie geëvalueerd.
Onderhoud Duitsche Huis	Buitenschilderwerk	In de komende twee jaar zal het buitenschilderwerk worden verricht volgens het 10-jaren plan dat loopt tot 2024.
	Kapel	In 2018 zijn er vocht- en zoutmetingen uitgevoerd in de muur van de kapel. Deze bleken hoog te zijn. De allerslechtste stuclagen zijn afgebikt. Deze afgebikte delen hebben vervolgens een jaar "open gestaan" De bedoeling is om vast te stellen of in de tijd de aanwezigheid van zouten in hoeveelheid afneemt. Gedurende 2019 hebben er een aantal boringen (laatste op 14 oktober) plaatsgevonden waaruit is gebleken dat het aantal zouten inderdaad is afgenomen. Naar verwachting zal in het komend jaar de muur van de kapel met een ademende mortel worden gestuct.
	Roerend erfgoed	De staat van onderhoud van het roerend erfgoed wordt door de archivaris nauwlettend in de gaten gehouden. In 2020 zullen een aantal textiele voorwerpen worden gerestaureerd en zal de conditie van de portretreeks worden gecontroleerd.
Sociaal	Charitatieve	Nadat de RDO jarenlang een giftenbudget heeft gehad van € 1.000.000,- is het giftenbudget sinds 2019

	bijdragen	vastgesteld op € 1.200.000,-
	SUN's in Leiden, Utrecht, Friesland, Delft, Groningen, Lekstroom, Krimpenerwaard, Doesburg, Twente en Rheden	Alle SUN's opereren op volle toeren. Sommige SUN's zijn al jaren actief. Andere SUN's zijn in 2017, dus relatief recent operationeel geworden (Krimpenerwaard, Doesburg, Twente en Rheden). De meeste Commandeurs zijn bij de besturen van SUN's betrokken. Voor de begroting 2020 liggen de aangevraagde bedragen in lijn met die van 2019. Gedurende 2019 heeft SUN Leiden zich ingezet om een Sociaal Leenfonds naar voorbeeld van Zoetermeer te ontwikkelen. Het Sociaal Leenfonds is vanaf 1 september operationeel en vanaf die datum kan er een sociale (renteloze) lening worden aangevraagd. Net als bij de giften van SUN Leiden kunnen aanvragen alleen door professionele hulpverleners worden ingediend. Een krediet uit het Sociaal Leenfonds kan bijvoorbeeld gebruikt worden om een aantal kleine vorderingen bij elkaar te voegen en daarmee incassotrajecten te voorkomen of te beëindigen. Een krediet kan ook nuttig zijn als het helpt om grotere schulden te voorkomen. In die gevallen is het logischer om iemand te helpen met een renteloze lening dan met een gift. Een sociaal krediet is mogelijk tot € 1.750,- voor een alleenstaande en tot € 2.500,- voor een gezin. In sommige gevallen kan worden geholpen met een combinatie van een lening en een gift. SUN Leiden staat er zeer welwillend tegenover om andere SUN's die geïnteresseerd zijn in een Sociaal Leenfonds op weg te helpen.
	SUN Tiel	Buitengewoon belangrijk voor de oprichting van een nieuwe SUN is het werk van de Stichting Urgente Noden Nederland, (SUNN). Niet minder belangrijk is ook de nazorg die vanuit deze stichting wordt verleend. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan het begeleiden van een coördinator, het verkrijgen van meerdere donoren en het behulpzaam zijn bij de feitelijke opstart. SUNN is dan ook nauw betrokken bij de gesprekken met Tiel. De gemeenteraad van Tiel is begin van 2018 geïnformeerd over SUN. De respons was positief, maar door de gemeenteraadsverkiezingen van maart is een en ander stil gevallen. Er waren ook contacten met een ander, oud, Tiels fonds, de Van Heumen-de Sitter stichting en ook met het Burgerweeshuis. In oktober kwam er bericht dat de gemeente Tiel mee zou willen doen in een verkenning naar nut en noodzaak van een SUN. Wordt hopelijk vervolgd.
	Stichting Present	In 2018 heeft Present Nederland voor het eerst namens 18 Present vestigingen een totaal aanvraag ingediend. Dit is bijzonder goed bevallen en zal daarom worden voortgezet. Voor de begroting 2020 heeft Present Nederland alle aanvragen van Present vestigingen voor het komend jaar verzameld en vervolgens deze namens hen ingediend.
	Johanniter Nederland	In de DC vergadering van 3 september 2019 is akkoord gegaan met een bijdrage van € 22.000,- voor een periode van drie jaar aan Johanniter Nederland voor de aanschaf van één rolstoelbus die kan worden ingezet bij zorginstellingen. In de Kapittelvergadering van 10 december 2019 is er besloten om aan de Stichting Johanniter Nederland voor vijf jaar, dus van 2020 tot en met 2024 een bijdrage toe te zeggen van € 120.000 per jaar.
	Individuele hulpverlening	Het aantal aanvragen voor individuele hulp lijkt te stabiliseren. Sinds drie jaar is de afhandeling van kleine, niet problematische giften ten behoeve van individuele noden aan het secretariaat overgelaten. Daarmee wordt de

		agenda van de Giftencommissie verlicht. In de vergaderlijst van de Giftencommissie staan wel alle toegekende individuele aanvragen genoemd, zodat ook daar vragen over gesteld kunnen worden. Dit beleid zal worden voortgezet.
	Giftencommissie	Sinds 2017 worden door het secretariaat voorafgaand aan elke vergadering van de Giftencommissie de aanvragen van een beknopt advies voorzien. Dit beleid zal worden voortgezet.
	Kaliningrad	Kaliningrad betreft de regio die inmiddels alweer bijna 10 jaar geleden werd gekozen als buitenlandse regio vanwege de historische relatie. De RDO levert haar inspanningen via Profko. Punt van zorg is de voortgaande financiering van Profko. Profko is naarstig op zoek naar financiële middelen om te kunnen blijven voortbestaan. Er zijn gesprekken gaande met de Duitse Orde Familiaren (DO) op het gebied van samenwerking bij projecten. De RDO draagt inmiddels jaarlijks bij aan een succesvol project ten behoeve van verslaafden in de Commanderie Elbe und Ostsee. In het onverhoopte geval dat er geen (financiële) hulp van de DO komt zal de relatie met Profko nader worden bezien.
	Buitenlands Project	Sinds de begroting 2019 is er door de DC structureel € 50.000,- toegevoegd aan het giftenbudget om een meerjarige bijdrage aan bijv. Kerk in Actie, dan wel andere toekomstige giftenprojecten in binnen- of buitenland te kunnen ondersteunen. Een jaarlijkse bijdrage is geen noodzakelijkheid.
	Vicariefondsen	Sinds 2017 ontvangen kerken gelegen in de voormalige Commanderies een jaarlijkse bijdrage van de RDO van 0,2% van de kerkbalans van het voorafgaande jaar. Dit systeem zal in de komende periode worden gecontinueerd. Hiervoor is het wel nodig dat de kerken zelf hun Kerkbalans over het bedoelde jaar rapporteren. De ervaring leert dat hier veelal reminders voor moeten worden uitgestuurd.
Utrechts Fondsen Overleg	Utrechtse Fondsenzoeker	In 2019 heeft de secretaris deelgenomen aan een projectgroep die als doel had de ontwikkeling van een verzamelwebsite van de Utrechtse fondsen: de Utrechtse Fondsenzoeker. Fondsen zijn ingedeeld in vier domeinen: Kunst & Cultuur; Mens, zorg & maatschappij; Natuur, milieu & duurzaamheid en Individuele nood & studie. Op dit moment nemen er 22 fondsen deel. Het doel van de site is het voor aanvragers zo overzichtelijk mogelijk te maken welke fondsen het beste passen bij een initiatief, nood of project en bij welk fonds eventueel een aanvraag kan worden ingediend.
Commanderies	Doesburg	Het restauratieproject oostelijke aanbouw en traptoren van de voormalige Commanderie is gestart in januari 2017.
	Manege Gravenruiters	In de DC van 29 augustus 2017 is besloten om ten behoeve van de Manege de Gravenruiters te Almelo, een manege van, voor en door mensen met een beperking, de voor de verplaatsing benodigde grond aan te kopen van de gemeente Almelo. Voorwaarde is dat de financiering van het gehele project is gedekt en de zekerheid is verkregen dat de op deze grond te stichten gebouwen blijvend ten behoeve van de doelstellingen van de stichting worden benut. Deze toezegging heeft ertoe geleid dat de gemeente Almelo de procedure tot wijziging van het bestemmingsplan heeft ingezet, welke inmiddels is afgerond. Hiermee kan ook de rest van de

		financiering verder worden opgepakt. De RDO heeft toegezegd het bloot eigendom van de grond van manege De Gravenruiters te kopen.
Cultuurhistorie		De uitgaven voor cultuurhistorie zijn voor de periode 2017-2020 geconcentreerd op 3 grote projecten: het onderzoek naar de bezitsgeschiedenis, het prosopografisch onderzoek en het archief.
	Onderzoek bezitsgeschiedenis Balije	Het promotieonderzoek over de bezitsgeschiedenis van de RDO vordert goed. De promotie is in de eerste helft van 2020 te verwachten. Een praktische toepassing van het onderzoek is de kwalificatie 'historisch bezit' onder het onroerend goed van de RDO.
	Prosopografisch onderzoek	Het onderzoek naar de leden van de RDO tussen 1640 en 1950 maakt deel uit van een project onder het Godard van Reede Fonds, dat functioneert onder het Utrechts Universiteitsfonds en wordt uitgevoerd door Renger de Bruin in dienst van de Universiteit Utrecht. Het onderzoek omvat ook een geschiedenis van de adel en de Ridderschap van Utrecht. Voor de periode tot eind 2020 ligt het zwaartepunt bij de Ridderschap. Ten behoeve van de financiering van het onderzoek betreffende de leden van de RDO worden gelden bij familiefondsen geworven. Onderzoeksresultaten m.b.t. de RDO worden ook internationaal gepresenteerd.
	Archief	In 2020 wordt het controleren, herinventariseren en herverpakken van het archief 1811-1955 en de inventarisatie van het archief 1955-2006 afgerond. In 2021 zullen de bij het Oud-Archief horende kaarten en het gedeelte Cazius worden gecontroleerd en geherinventariseerd. Hetzelfde geldt voor de foto's behorend bij het Nieuw-Archief.
	Buitenlandse contacten	De meest intensieve contacten zijn er op wetenschappelijk gebied: de Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens, de congresserie Ordines Militares van de Universiteit Torun (PL) en de reeks Military Orders in Londen. Voor 2020 en 2021 zijn er minimaal twee congressen voorzien waaraan Renger de Bruin en Hans Mol zullen deelnemen. Met het Hochmeisteramt in Wenen zijn er contacten. Met de Komtur an Elbe und Ostsee (als Beauftrager des Hochmeisters) vinden gesprekken plaats over samenwerking.
ICT	Server	In 2018 is er een Synology NAS server geïnstalleerd ter vervanging van de verouderde MAC OS server. Vergaderstukken kunnen eenvoudig, veilig en gebruiksvriendelijk gedeeld worden. In de loop van 2019 zijn zowel de DC als de Giftencommissie overgegaan naar de NAS. Ook de Historische Commissie zal in de komende periode van de NAS gebruik gaan maken.
	Website	In augustus 2018 was de RDO samen met een aantal Utrechtse fondsen aanwezig bij een workshop georganiseerd door Stichting Accessibility (voortgekomen uit Bartiméus) over digitale toegankelijkheid. Er zijn grote groepen mensen die doof, slechtziend of blind zijn en daardoor grote moeite hebben om toegang te krijgen tot de informatie op een website. De website van de RDO is door Accessibility vanuit deze optiek tegen het licht gehouden. In 2019 zijn er een aantal quick fixes uitgevoerd waardoor de digitale toegankelijkheid van de website is toegenomen.
	Giftensysteem	In de eerste maanden van 2019 is de zoektocht naar een nieuw giftensysteem afgerond en is de keuze gevallen

		op Ifunds. Ifunds is een IT bedrijf dat alleen giftensystemen ontwikkelt. In tegenstelling tot de huidige maatwerkoplossing bij het secretariaat levert Ifunds een standaardoplossing. Met behulp van gestandaardiseerde invoer van gegevens wordt het mogelijk betere management informatie te verstrekken en wordt het aantal overtypslagen beperkt. Op dit moment vinden er een aantal voorbereidende werkzaamheden plaats. De implementatie zal begin 2020 starten.
Organisatie	AVG	Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dit betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. Hiervoor zijn bij de RDO veel voorbereidende werkzaamheden verricht en is op basis van de door de FIN ontwikkelde standaard documenten een besluitenlijst inzake de AVG, een verwerkingsregister en een privacyverklaring opgesteld en vastgesteld in de DC vergadering van mei 2018. De privacyverklaring wordt gepubliceerd op de website. In de komende periode zal strikt de hand worden gehouden aan de uitvoering van de AVG binnen de RDO.
	Jaarlijkse verklaring naleving FIN Normen Goed Bestuur	De FIN verzoekt haar leden om jaarlijks een verklaring in te dienen ter zake van de naleving van de FIN Normen Goed Bestuur. Bij de verklaring wordt ondersteunende informatie gevraagd. Na een inventarisatie is gebleken dat er een aantal stukken benodigd voor de naleving FIN Normen Goed Bestuur niet voorhanden is zoals een jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren. Tijdens een Denkdag in het voorjaar van 2020 is het de bedoeling hierover verder van gedachten te wisselen.
	Personeelsbezetting	Voor de komende periode worden er geen veranderingen in de personeelsbezetting verwacht.